

Zadeva C-621/21

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

6. oktober 2021

Predložitevno sodišče:

Administrativen sad Sofia-grad (upravno sodišče mesta Sofija,
Bolgarija)

Datum predložitvene odločbe:

29. september 2021

Tožeča stranka:

WS

Tožena stranka:

Intervyuirasht organ na Darzhavna agentsia za bezhantsite pri
Ministerskia savet (urad za zaslišanje državne agencije za begunce
pri svetu ministrov)

Predmet postopka v glavni stvari

Pogoji Direktive 2011/95/EU za priznanje mednarodne zaščite v primeru nasilja nad ženskami zaradi spola v obliki nasilja v družini; alternativna možnost priznanja subsidiarne zaščite ob upoštevanju groženj z umorom iz časti, če bi se prosilka vrnila v izvorno državo.

Predmet in pravna podlaga predloga

Razlaga Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 na podlagi člena 267, drugi odstavek, PDEU.

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali se v skladu z uvodno izjavo 17 Direktive 2011/95/EU definicije in opredelitve pojmov iz Konvencije Združenih narodov o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk z dne 18. decembra 1979 in Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima uporabljajo za opredelitev nasilja nad ženskami zaradi spola kot razloga za priznanje mednarodne zaščite na podlagi Ženevske konvencije o statusu beguncev iz leta 1951 in Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite oziroma ali ima nasilje nad ženskami zaradi spola kot razlog za priznanje mednarodne zaščite na podlagi Direktive 2011/95 avtonomni pomen, ki je drugačen od tistega iz navedenih mednarodnih instrumentov?
2. Ali je v primeru, da se zatrjuje izvajanje nasilja nad ženskami zaradi spola, za ugotovitev pripadnosti določeni družbeni skupini kot razlog za preganjanje iz člena 10(1)(d) Direktive 2011/95 upošteven izključno biološki ali družbeni spol žrtve preganjanja (nasilje nad žensko zgolj zato, ker je ženska), ali so lahko konkretne oblike/akti/dejanja preganjanja, kot so navedeni na neizčrpnem seznamu v uvodni izjavi 30, odločilni za „opaznost skupine v družbi“, to je njena razlikovalna lastnost, v odvisnosti od okoliščin v izvorni državi oziroma ali se lahko ti akti nanašajo le na dejanja preganjanja iz člena 9(2),(a) ali (f), Direktive 2011/95?
3. Ali je biološki ali družbeni spol, če oseba, ki prosi za zaščito, zatrjuje nasilje zaradi spola v obliki nasilja v družini, zadosten razlog za ugotovitev pripadnosti določeni družbeni skupini na podlagi člena 10(1)(d) Direktive 2011/95 ali je treba na podlagi dobesedne, na besedilu temelječe razlage člena 10(1)(d) Direktive 2011/95/EU, v skladu s katero morata biti pogoja izpolnjena kumulativno, vidiki, povezani s spolom, pa alternativno, ugotoviti dodatno razlikovalno lastnost?
4. Ali je treba člen 9(3) Direktive 2011/95, če oseba, ki je vložila prošnjo, zatrjuje nasilje zaradi spola v obliki nasilja v družini, ki ga izvaja nedržavni subjekt preganjanja v smislu člena 6(c) Direktive 2011/95, razlagati tako, da za obstoj vzročne povezave zadostuje, da se ugotovi povezava med razlogi za preganjanje iz člena 10 in dejanji preganjanja v smislu odstavka 1 ali je treba obvezno ugotoviti odsotnost zaščite pred zatrjevanim preganjanjem oziroma ali obstaja povezava v primerih, v katerih nedržavni subjekti preganjanja posameznih aktov preganjanja/nasilja ne dojemajo kot akte zaradi spola?
5. Ali lahko dejanska zagrožitev umora iz časti, če bi se zadevna oseba vrnila v izvorno državo, kadar so izpolnjeni ostali pogoji za to, utemelji priznanje subsidiarne zaščite na podlagi člena 15(a) Direktive 2011/95 v povezavi s členom 2 EKČP (nikomur ne sme biti življenje namerno odvzeto) oziroma ali je

treba to zagrožitev opredeliti kot škodo na podlagi člena 15(b) Direktive 2011/95 v povezavi s členom 3 EKČP, kot se to razlaga v sodni praksi Evropskega sodišča za človekove pravice na podlagi celovite presoje nevarnosti nadaljnjih aktov nasilja zaradi spola, oziroma ali za priznanje te zaščite zadostuje, da oseba, ki je vložila prošnjo, subjektivno noče izkoristiti zaščite izvirne države?

Navedene določbe prava Unije

Pogodba o delovanju Evropske unije, člen 78(1).

Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite, zlasti uvodne izjave 17, 29 in 30 ter člen 2(d) in (f), člen 4(3)(c), člen 6, člen 7(2), člen 9, od (1) do (3), člen 10(1) in (2).

Direktiva 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite, zlasti člen 33(2) ter člen 40(2) in (3).

Resolucija Evropskega parlamenta (EP) z dne 8. marca 2016 o položaju begunk in prosilk za azil v EU (2015/2325(INI)) (v nadaljevanju: resolucija EP z dne 8. marca 2016), zlasti točke 13, 15 in 18.

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra o predlogu sklepa Sveta o sklenitvi, s strani Evropske unije, Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima.

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 4. aprila 2019 o pridobitvi mnenja Sodišča o združljivosti predlogov za pristop Evropske unije h Konvenciji Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima s Pogodbama ter o postopku za ta pristop (2019/2678(RSP)).

Sklep Sveta (EU) 2017/866 z dne 11. maja 2017 o podpisu, v imenu Evropske unije, Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima, kar zadeva azil in nevračanje.

Navedena sodna praksa Sodišča Evropske unije

Sodba (veliki senat) z dne 14. maja 2020, FMS in drugi (združeni zadevi C-924/19 PPU in C-925/19 PPU, EU:C:2020:367), zlasti točke 192, 196 in 197.

Sodba z dne 7. novembra 2013, X in drugi (združene zadeve od C-119/12 do C-201/12, EU:C:2013:720), točke od 45 do 47.

Sodba z dne 4. oktobra 2018, Ahmedbekova (C-652/16, EU:C:2018:801), točka 89.

Navedene določbe mednarodnega prava

Konvencija o statusu beguncev, podpisana 28. julija 1951 v Ženevi, kot je bila dopolnjena in spremenjena s Protokolom o statusu beguncev, podpisanim 31. januarja 1967 v New Yorku (v nadaljevanju: Ženevska konvencija o statusu beguncev), zlasti preambula in člen 1(A), točka 2.

Konvencija o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW) (v nadaljevanju: Konvencija o odpravi diskriminacije žensk), ki jo je 18. decembra 1979 sprejela Generalna skupščina Združenih narodov, zlasti člen 1.

Splošna priporočila Odbora za odpravo vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW), točke 19, 24 in 25.

Konvencija o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima, ki jo je Odbor ministrov Sveta Evrope sprejel 7. aprila 2011 (v nadaljevanju: Istanbulska konvencija), zlasti členi 2, 3, 60 in 61.

Konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: EKČP), zlasti členi 2, 3 in 15.

Navedena sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice

Sodba ESČP z dne 9. junija 2009, OPUZ proti Turčiji (št. 33401/02), točki 97 in 98.

Sodba ESČP z dne 20. julija 2010, N proti Švedski (št. 23505/09), točke 55, 59, 60, 61 in 62.

Nacionalna zakonodaja

Zakon za ubezhishteto i bezhantsite (zakon o azilu in beguncih, v nadaljevanju: ZUB), zlasti členi 8, 9, 13 in 76b ter člen 1, točki 5 in 6, dopolnilnih določb k ZUB.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Tožeča stranka WS je državljanka Republike Turčije, pripadnica kurdske etnične skupnosti, sunitska muslimanka in je razvezana. Junija leta 2018 je zapustila Turčijo in se odpravila proti Bolgariji, in sicer na zakonit način, z nacionalnim potnim listom in delovnim vizumom. Prispela je v mesto Plovdiv v Bolgariji. Z uporabo storitev tihotapca ljudi si je priskrbela enotedenski vizum za Nemčijo in

je z letalom odpotovala k teti v Berlin. Tam je 21. junija 2018 vložila prošnjo za zaščito, vendar je bila z odločbo Darzhavna agentsia za bezhantsite (državna agencija za begunce, v nadaljevanju: DAB) z dne 28. februarja 2019 na podlagi zahteve za sprejem Zvezne republike Nemčije zaradi obravnavanja njene prošnje za mednarodno zaščito ponovno sprejeta v Bolgarijo.

2. Prosilka je med tremi zaslišanji, opravljenimi oktobra leta 2019, izjavila, da je imela v Turčiji težave s soprogom BS, od katerega se je razvezala, v poroko s katerim jo je prisilila njena družina in s katerim ima tri hčerke. Po več primerih nasilja, zaradi katerih naj bi bila večkrat nameščena v varne hiše za ženske, ki so žrtve nasilja, naj bi septembra leta 2016 zapustila soproga in se vselila skupaj z drugim moškim. S tem naj bi leta 2017 sklenila versko zakonsko zvezo, v kateri naj bi se ji rodil sin. Njena matična družina naj je pri prepirih z BS ne bi podpirala. Prosilka je navedla, da se boji, da jo bodo ubili, in predložila dokaze za to, da so ji (nekdanji) soprogo, njegova družina in njena matična družina grozili, pri čemer se boji, da jo bo njena matična družina ubila, če bi se vrnila v Turčijo. Od septembra leta 2018, ko je že zapustila Turčijo, naj bi bila uradno razvezana od svojega prvega soproga.
3. Direktor DAB je z odločbo z dne 21. maja 2020 zavrnil prošnjo WS za mednarodno zaščito kot neutemeljeno. Zadevni organ je menil, da navedeni razlogi za odhod iz Turčije niso upoštevni za zaproseno mednarodno zaščito. Teh razlogov naj po njegovem mnenju ne bi bilo mogoče povezati z nobenim od razlogov, navedenih v bolgarskem zakonu, in sicer utemeljenim strahom pred preganjanjem zaradi „rasne“, verske ali nacionalne pripadnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti določeni družbeni skupini. Poleg tega naj prosilka ne bi zatrjevala, da je bila preganjana zaradi spola. Administrativen sad Sofia grad (upravno sodišče mesta Sofija) in Varhoven administrativen sad (vrhovno upravno sodišče, Bolgarija) sta to odločbo, potem ko je bila izpodbijana pred njima, potrdili.
4. WS je 13. aprila 2021 ponovno vložila prošnjo za mednarodno zaščito in priložila dodatnih devet pisnih dokazov, ki so po njenem mnenju upoštevni v zvezi z njenim osebnim položajem in njeno izvorno državo. WS na podlagi teh dokazov trdi, da so pri njej zaradi njene pripadnosti določeni družbeni skupini, in sicer žensk, ki so doživele nasilje v družini, in žensk, ki lahko postanejo žrtve kaznivih dejanj iz časti, izpolnjeni razlogi za priznanje statusa begunca (v skladu s členom 8(1) ZUB). V prošnji navaja, da gre za nedržavne subjekte preganjanja, pred katerimi je turška država ne more zaščititi, ne glede na to, katere ukrepe sprejme. Tujka morebitni vrnitvi v Turčijo ugovarja s tem, da tam nima nikogar, na katerega bi se lahko zanesla, in da se boji, da jo bo soprogo, od katerega se je razvezala, ubil ali da bo postala žrtev umora iz časti, ki ga bo storila njegova ali njena matična družina, ali da bo ponovno prisiljena v sklenitev zakonske zveze. Meni, da se je njen položaj medtem poslabšal, saj je dobila otroka z moškim, s katerim ni poročena. Kot novo okoliščino navaja izstop Turčije iz Istanbulske konvencije marca leta 2021. WS trdi, da izpolnjuje pogoje na podlagi člena 9(1),

točki 1 in 2, ZUB za priznanje humanitarnega statusa, saj bi bila v primeru morebitne vrnitve v Turčijo izpostavljena kršitvam členov 2 in 3 EKČP.

- 5 Urad za zaslišanje DAB ni dopustil naknadne prošnje WS za začetek postopka za priznanje mednarodne zaščite. WS je zaradi te zavrnitve vložila tožbo pri predložitvenem sodišču. Sodbe tega sodišča ni mogoče izpodbijati s kasacijsko pritožbo. Sodba je dokončna in začne veljati z njeno razglasitvijo.

Bistvene trditve strank postopka v glavni stvari

- 6 Tožeča stranka predlaga, naj se odločba urada za zaslišanje DAB odpravi. Meni, da je z naknadno prošnjo za zaščito predložila nove pisne dokaze o svojem osebnem položaju in svoji izvorni državi. Navaja, da so zakonski pogoji za priznanje statusa begunca pri njej izpolnjeni oziroma da je predložila nove dokaze za izpolnitev pogojev za priznanje humanitarnega statusa na podlagi ZUB.
- 7 Tožena stranka ugovarja tožbi in predlaga, naj se jo zavrne. Meni, da so bili pisni dokazi obravnavani v izpodbijani odločbi in da prosilka ni navedla nobenih novih okoliščin v zvezi s svojim osebnim položajem in njeno izvorno državo, ki bi utemeljile status begunca in humanitarni status na podlagi ZUB in ki pri predhodni zavrnitvi priznanja mednarodne zaščite ne bi bile že upoštevane.
- 8 Predložitveno sodišče ocenjuje, da so pogoji za vložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe pri Sodišču Evropske unije izpolnjeni.

Sodišče meni, da je vložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe dopustna, saj dejanski in pravni položaj v obravnavanem primeru spadata na področje uporabe prava Unije, in sicer Direktive 2013/32/EU in Direktive 2011/95/EU. Razpravni senat opozarja, da mu ni uspelo najti nobenih sodb Sodišča o enakih vprašanjih, ki bi mu bile v pomoč pri rešitvi spora, ki poteka pred njim.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 9 Predložitveno sodišče meni, da je presoja obstoja novih elementov v begunski zgodbi tožeče stranke neposredno povezana s preizkusom vprašanja, ali izpolnjuje materialnopravne pogoje za priznanje mednarodne zaščite na podlagi Direktive 2011/95/EU. Predložitveno sodišče ob upoštevanju uvodne izjave 17 te direktive predstavlja krog mednarodnih instrumentov, ki so v skladu s to določbo zavezujoči za države članice. Poleg Ženevske konvencije o statusu beguncev in pripadajočega Protokola o statusu beguncev sta to Konvencija o odpravi diskriminacije žensk in Istanbulska konvencija (zlasti glede pravnih opredelitev iz členov od 34 do 40). Čeprav se zadnjenavedena konvencija v Bolgariji ne uporablja (ker v skladu z odločbo bolgarskega ustavnega sodišča ni v skladu z bolgarsko ustavo in je zato ni mogoče ratificirati), predložitveno sodišče meni, da je glede na člen 10(1)(d) Direktive 2011/95 pomembna zaradi upoštevanja

pogojev v izvorni državi, če bi se prosilka morda vrnila vanjo (zlasti glede na to, da je Turčija iz te konvencije izstopila).

- 10 Glavno vprašanje, ki se v obravnavani zadevi postavlja v zvezi z upoštevnimi mednarodnimi pogodbami, je, ali lahko predložitveno sodišče pojem „nasilje nad ženskami zaradi spola“ presoja na podlagi pravnih opredelitev iz Konvencije o odpravi diskriminacije žensk in Istanbulske konvencije oziroma ali ima ta pojem lasten avtonomni pomen. Pojasnitvi teh vidikov je namenjeno **prvo vprašanje za predhodno odločanje**.
- 11 Razpravni senat meni, da so koristne smernice za razlago v zvezi z drugim vprašanjem za predhodno odločanje v točkah 19, 24 in 25 Splošnih priporočil Odbora Združenih narodov CEDAW za odpravo vseh oblik diskriminacije žensk (v nadaljevanju: Odbor CEDAW). V skladu s temi smernicami je nasilje zaradi spola po eni strani opredeljeno kot nasilje, ki je usmerjeno proti ženski, ker je ženska, ali nesorazmerno prizadene ženske, po drugi strani pa kot nasilje zoper skupine žensk, ki so pripadnice skupin, ki potrebujejo zaščito ali so diskriminirane, ali zoper skupine žensk, ki so lahko poleg diskriminaciji, usmerjeni proti njim kot ženskam, izpostavljene tudi večkratni diskriminaciji, ki temelji na drugih razlogih, kot so „rasna pripadnost“, etnična ali verska identiteta, invalidnost, starost ali drugi dejavniki.
- 12 V Istanbulski konvenciji je „nasilje nad ženskami zaradi spola“ po eni strani prav tako opredeljeno kot nasilje, ki je usmerjeno proti ženski, ker je ženska, „nasilje nad ženskami“ pa kot kršitev človekovih pravic. Predložitveno sodišče meni, da lahko ta kršitev človekovih pravic zadeva dejanja preganjanja na podlagi člena 9(1) Direktive 2011/95/EU. Po drugi strani je „nasilje v družini“ v Istanbulski konvenciji opredeljeno kot vsako dejanje fizičnega, spolnega, psihičnega ali ekonomskega nasilja, ki se zgodi v družini ali gospodinjski enoti ali med nekdanjima ali trenutnima zakoncema ali partnerjema, ne glede na to, ali storilec še prebiva ali je prebival z žrtvijo. Predložitveno sodišče meni, da so tako določena konkretna dejanja nasilja nad ženskami zaradi spola povezana z dejanji preganjanja iz člena 9(2)(a) in (f) Direktive 2011/95/EU.
- 13 Predložitveno sodišče nato upošteva Resolucijo EP z dne 8. marca 2016. V njej je poudarjeno, da oblike nasilja in diskriminacije na podlagi spola, med drugim spolno nasilje, prisilne poroke, nasilje v družini, t. i. kazniva dejanja iz časti in diskriminacija na podlagi spola, ki jo odobrava država, pomenijo preganjanje in bi morale biti utemeljen razlog za prošnjo za azil v EU. Vendar senat upošteva tudi sklepne predloge generalnega pravobranilca G. Hogana z dne 11. marca 2021 v postopku za izdajo mnenja 1/19, uvedenem na predlog Evropskega parlamenta (EU:C:2021:198). V skladu s točko 161 teh sklepnih predlogov pravo Unije v sedanjem stanju praviloma ne predvideva obveznosti upoštevanja nasilja nad ženskami kot ene od oblik pregona, ki lahko privede do priznanja statusa begunca.
- 14 Predložitveno sodišče se v zvezi z opredelitvijo nasilja nad ženskami zaradi spola kot razloga za priznanje mednarodne zaščite sprašuje, kako naj razlaga pojem

pripadnosti določeni družbeni skupini na podlagi člena 10(1)(d) Direktive 2011/95. Zlasti, ali biološki/družbeni spol žrtve preganjanja (nasilje nad žensko zgolj zato, ker je ženska) zadostuje za ugotovitev take pripadnosti. Oziroma ali so lahko konkretne oblike/akti/dejanja preganjanja odločilni za „opaznost skupine v družbi“ (to je njeno razlikovalno lastnost), pri čemer bi bilo treba upoštevati okoliščine v izvorni državi. Nazadnje, ali se ti akti lahko nanašajo le na dejanja preganjanja na podlagi člena 9(2)(a) in (b) Direktive 2011/95. Z drugimi besedami, ali bi bilo treba ob upoštevanju dobesedne, na besedilu temelječe razlage člena 10(1)(d) Direktive 2011/95 ugotoviti dodatno razlikovalno lastnost skupine.

- 15 Razpravni senat v svojih preudarkih v zvezi s **tretjim vprašanjem za predhodno odločanje** ugotavlja, da člen 10(1)(d) Direktive 2011/95 opredeljuje pripadnost določeni družbeni skupini z dvema pogojema, ki morata biti izpolnjena kumulativno. Po eni strani mora biti članom te skupine skupna „prirojena lastnost“ ali „skupno poreklo, ki je nespremenljivo“, ali značilnost ali prepričanje, „ki je tako temeljnega pomena za identiteto ali zavedanje, da se osebe ne bi smelo prisiliti, naj se mu odreče“. Po drugi strani mora imeti ta skupina v zadevni državi razločno identiteto, saj jo družba, ki jo obkroža, dojema kot „različno“.
- 16 Hkrati so v isti določbi kot upoštevni za zadevni pojem izrecno navedeni vidiki, povezani s spolom, vključno s spolno identiteto, vendar z uporabo veznika „ali“, ki pomeni, da gre za alternativni: za določanje pripadnosti določeni družbeni skupini ali opredelitev značilnosti takšne skupine.
- 17 Predložitveno sodišče poudarja, da opredelitev pripadnosti določeni družbeni skupini ni mogoče obravnavati neodvisno od okoliščin v izvorni državi. Vendar ugotavlja, da je treba pri poskusu opredelitve zatrjevanega nasilja v družini kot oblike nasilja zaradi spola upoštevati okoliščino, da morajo biti zaradi njega prizadete ženske na vseh ravneh družbe, ne glede na njihovo starost, izobrazbo, dohodek, socialni položaj ali izvorno državo. Vendar se nasilje v družini v nekaterih družbah prepogosto šteje za osebno težavo in se dopušča s preveliko lahkoto. Predložitveno sodišče zaradi tega še težje sprejme stališče, da je konkretna oblika/akt/dejanje nasilja zaradi spola (nasilje v družini) odločilna za „opaznost skupine v družbi“ kot dela opredelitve iz člena 10(1)(d) Direktive 2011/95. Posebnost zatrjevanega preganjanja zaradi spola pa je, da je storilec, ki izvaja nasilje, oseba, ki jo žrtev že pozna, in je žrtev pogosto ekonomsko ali drugače odvisna od storilca, zaradi česar jo je še bolj strah prijaviti nasilje. Posledično za žrtev obstaja nevarnost, da bo ponovno žrtev storilca ali družine. Predložitveno sodišče v tem vidi dodatne argumente proti temu, da so pri konkretno zatrjevanem nasilju v družini v obravnavanem primeru oblika/dejanja preganjanja zaradi spola odločilna za „opaznost“ skupine v družbi v smislu obravnavane določbe Direktive 2011/95.
- 18 Predložitveno sodišče v preudarkih v zvezi s **četrtim vprašanjem za predhodno odločanje** izpelje vmesni sklep, da je za določanje pripadnosti določeni družbeni skupini v obravnavanem primeru upošteven zgolj biološki ali družbeni spol

prosilke. Sodišče meni, da sta navezni točki za navedeno razlago uvodna izjava 30 in člen 4(3)(c) Direktive 2011/95. Predložitveno sodišče zlasti meni, da je nasilje nad žensko zato, ker je ženska, upošteven razlog za preganjanje. Žrtev je utrpela številne konkretne oblike/akte/dejanja preganjanja zaradi spola, vključno z zatrjevanim nasiljem v družini in zagrojitvijo umora iz časti. Če so ti konkretni akti/dejanja na podlagi člena 9(1) Direktive 2011/95 dovolj resne narave ali dovolj ponavljajoči in jih je mogoče opredeliti kot hudo kršitev temeljnih človekovih pravic, je nasilje zaradi spola razlog za priznanje statusa begunca, če prosilec dokaže utemeljeni strah pred ustreznim preganjanjem.

- 19 Razpravni senat ne glede na to odlašaja z opredelitvijo zatrjevanega nasilja zaradi spola v obliki nasilja v družini kot razloga za priznanje mednarodne zaščite. Postavlja se vprašanje, kako se v primerih, v katerih se zatrjuje nasilje nedržavnega subjekta preganjanja v smislu člena 6(c) Direktive 2011/95, ugotovi vzročna povezava na podlagi člena 9(3) Direktive 2011/95/EU. Glede na uporabo veznika „ali“ v uvodni izjavi 29 in členu 9(3) Direktive 2011/95 se vzročna povezava razlaga tako: (i) povezava med razlogi za preganjanje in dejanji preganjanja ali (ii) povezava med razlogi za preganjanje in odsotnostjo zaščite pred dejanji preganjanja v primerih, v katerih ni povezave med razlogi in dejanji preganjanja.
- 20 V skladu z opredelitvijo iz člena 6(c) Direktive 2011/95 pa je treba, če zatrjevano preganjanje izhaja od nedržavnega subjekta, dokazati, da subjekti iz točk (a) in (b) niso sposobni ali nočejo nuditi zaščite pred preganjanjem ali resno škodo, kot sta opredeljena v členu 7. V tem smislu bi bilo treba v konkretnem primeru nasilja nujno ugotoviti vzročno povezavo z odsotnostjo zaščite v izvorni državi. Predložitveno sodišče se v zvezi s tem sprašuje tudi, ali je za ugotovitev vzročne povezave na podlagi člena 9(3) zadevne direktive pomembna okoliščina, da pri posameznih aktih preganjanja/nasilja niti po mnenju nedržavnih subjektov preganjanja niti po mnenju žrtev ne gre za akte zaradi spola oziroma za akte, ki so proti žrtvi usmerjeni zgolj zaradi biološkega ali družbenega spola. Kako je treba to vprašanje med drugim presoditi, kadar prosilci pri predstavitvi svoje begunske zgodbe ne navedejo, da so imeli „težave zaradi spola“? Tako je upravni organ v obravnavanem primeru tudi zavzel stališče, da „je prosilka polnoletna in ni navedla, da bi bila preganjana zaradi spola“.
- 21 Predložitveno sodišče postavlja **peto vprašanje za predhodno odločanje** za primer, da se bo izkazalo, da zatrjevano preganjanje v obliki nasilja zaradi spola – nasilja v družini – ni razlog za priznanje statusa begunca. V tem primeru bi bilo treba preizkusiti, ali so izpolnjeni pogoji za priznanje subsidiarne zaščite, to je, ali bi se prosilka, če bi se vrnila v izvorno državo, soočila z utemeljenim tveganjem, da utрпи resno škodo, kot je opredeljena v členu 2(f) v povezavi s členom 15(a) in (b) Direktive 2011/95. V zvezi s tem senat upošteva uvodno izjavo 34 Direktive 2011/95 v povezavi s členoma 2 in 3 EKČP ter člen 3(a) Istanbulske konvencije in točki 1 in 7 splošnega priporočila št. 19 Odbora CEDAW. V teh določbah je nasilje zaradi spola opredeljeno kot kršitev temeljnih človekovih pravic in svoboščin.

- 22 Razpravni senat se v zvezi s tem sprašuje, kako je treba za namene subsidiarne zaščite opredeliti zatrjevano zagrožitev umora iz časti – ali ta zadostuje za ugotovitev utemeljenega tveganja, da se utrpi resna škoda, na podlagi člena 15(a) Direktive 2011/95 oziroma ali jo je treba razlagati kot nečloveško ali ponižujoče ravnanje v smislu člena 15(b) Direktive 2011/95 v povezavi s členom 3 EKČP, in sicer glede na nevarnost ponovne prisilne poroke in stigmatizacije v družbi, na podlagi katere se obsoja samske ženske, ki so dobile nezakonskega otroka, ki jo zatrjuje prosilka, ter glede na strah, da bo ponovno žrtev soproga, od katerega se je razvezala, ali družine.

Predložitveno sodišče želi ugotoviti zlasti, ali subjektivni element opredelitve iz člena 2(f) Direktive 2011/95 („[...] noče izkoristiti zaščite te države“), vključno z zavračanjem koriščenja varnih hiš za žrtve nasilja v družini, in sicer zaradi verjetnosti večletnega kvazizapora, zaradi katere se številne žrtve vrnejo v nasilna družinska razmerja, ker nimajo podpore moškega ali družine, zadostuje za priznanje subsidiarne zaščite, kadar gre za dejansko zagrožitev umora iz časti, za katerega je potrebno eno samo uspešno dejanje storilca.